

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin 15 Nisan 1997 tarihli Birleşiminde kabul olunan “Çevre Yasası”, Anayasanın 94(1) maddesi gereğince Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazetede yayımlanmak suretiyle ilan olunur:

21/1997

ÇEVRE YASASI

(36/2001; 24/2004 ve 51/2007 sayılı Yasa ile değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle)

İÇDÜZENİ:

Madde 1. Kısa isim.

BİRİNCİ KISIM

Genel Kurallar

Madde 2. Tefsir.

Madde 3. Amaç.

İKİNCİ KISIM

Çevrenin Korunması ve İlkeleri

Madde 4. Sürdürülebilir Kalkınma İlkesi.

Madde 5. Koruma ve Kullanım Planı.

Madde 6. Koruma ve Kullanım Planının Amacı.

Madde 7. Su Ortamlarının Korunması.

Madde 8. Toprak Alanlarının Korunması ve Toprak Kirliliğinin Önlenmesi.

Madde 9. Sulak Alanların Korunması.

Madde 10. Doğal Hayatın Korunması.

Madde 11. Özel Çevre Koruma Bölgeleri.

Madde 12. Yerleşim Alanlarının Çevre Estetiği Açısından Korunması.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çevresel Etki Değerlendirmesi

Madde 13. Çevresel Etki Değerlendirme raporu.

Madde 14. Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerektirmeyen Projelere İlişkin Kurallar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çevre Kirliliğinin Önlenmesi

Madde 15. Hava Kirliliğinin Önlenmesi.

Madde 16. Hava Kirliliği ile İlgili Arıtma Tesisi Kurma Yükümlülüğü.

Madde 17. Gürültü Kirliliğinin Önlenmesi.

Madde 18. Su Kirliliğinin Önlenmesi.

Madde 19. Denizlerle İlgili Kirlileme Yasakları.

Madde 20. Zararlı Kimyasal Maddeler.

BEŞİNCİ KISIM

Atık su Arıtma Tesisleri ile Bölgesel Arıtma Tesisleri.

Madde 21. Atık Su Arıtma Tesisleri

Madde 22. Bölgesel Atık su Arıtma Tesisleri.

ALTINCI KISIM

Katı Atıklar ile Çöplere ilişkin Kurallar.

Madde 23. Katı Atıklar ile İlgili Kurallar.

Madde 24. Çöplere ilişkin Kurallar.

YEDİNCİ KISIM

Çevre Danışma Kurulunun Oluşumu ve Görevleri.

Madde 25. Oluşum.

Madde 26. Çevre Danışma Kurulunun görevleri.

Madde 27. Üyeliklerin son Bulması.

Madde 28. Çevre Danışma Kurulunun Çalışma Şekli.

SEKİZİNCİ KISIM

Denetleme Yetkisi ve Gönüllü Çevrecilerin Görevlendirilmesi.

Madde 29. Denetleme Yetkisi.

Madde 30. Gönüllü Çevrecilerin Görevlendirilmesi.

Madde 31. Halkın Denetime Katılımına İlişkin Kurallar.

Madde 32. Dava Açma Hakkı.

DOKUZUNCU KISIM

Suç ve Cezalar.

Madde 33. Çevreyi Kirletenlere Kesilecek Cezalar.

Madde 34. Çevreyi Kirleten Faaliyetlerin Durdurulması.

Madde 35. Sahillerin, Karasuların ve Limanların Kirletilmesinde Uygulanacak Ceza.

Madde 36. Ceza Kuralları.

Madde 37. Eylemlerin Tekrarı.

Madde 38. Başka Yasalarda Öngörülen Cezalar.

Madde 39. Suç Aletlerine ve Araçlarına El Konulması.

ONUNCU KISIM

Geçici Kurallar.

Geçici Madde 1. Bu Yasanın Yürürlüğe Girişinden Önce Kurulmuş Olan ve İşletilen Tesis, Bina ve İşyerlerinin Durumu.

Geçici Madde 2. Tüzüklerin Yapılmasına ve Envanter Çalışmalarının Tamamlanmasına Süre Belirlenmesi.

ONBİRİNCİ KISIM

Son Kurallar.

Madde 40. Yürürlükten Kaldırma.

Madde 41. Yürütme Yetkisi.

Madde 42. Yürürlüğe Giriş.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki Yasayı yapar:

Kısa İsim 1. Bu Yasa, Çevre Yasası olarak isimlendirilir.

BİRİNCİ KISIM

Genel Kurallar

Tefsir

2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:

‘Alıcı Ortam’, atıkların bırakılabildiği, emisyonların yayılabildiği hava, su ve toprak ortamları ile bu ortamlarla ilişkili ekosistemleri anlatır.

‘Atık’, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi anlatır.

‘Bakanlık’, Çevre Koruma Dairesinin bağlı olduğu Bakanlığı anlatır.

‘Bakan’, Çevre işleriyle görevli Bakanı anlatır.

‘Çevre’, Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdüğü fiziksel, biyolojik ve sosyo-kültürel ortamı anlatır.

‘Çevre Koruma’, çevresel varlığın ve ekolojik dengenin yok olmasını, tahribini ve bozulmasını önlemeye, mevcut bozulmaları gidermeye, Çevre kalitesini iyileştirme ve geliştirmeye yönelik çalışmaların bütünüdür.

‘Çevre Kirliliği’, Çevrede meydana gelen ve canlıların sağlığını, çevresel varlığı ve ekolojik dengeyi bozabilecek her türlü olumsuzluğu anlatır.

‘Doğal Kaynak’, bitki, hayvan ve mikroorganizma gibi canlı varlıkları ve bunların bağımlı olduğu hava, su ve toprak gibi cansız Çevre unsurlarını anlatır.

‘Ekolojik Denge’, insan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini sürdürebilmeleri için gerekli olan koşulların tümünü anlatır.

‘Flora ve Fauna’, jeolojik bir dönemle ya da yöre ile ilgili olan hayvan ve/veya hayvanlar ile bitki ve/veya bitkileri anlatır.

‘Kirlüten’, fiilleri sonucu doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine neden olan gerçek ve tüzel kişileri anlatır.

‘Kişi’, gerçek ve tüzel kişileri anlatır.

‘Kurum ve Kuruluş’, kuruluş amacı bu Yasa amaçları doğrultusunda olan ve çevre konusunda görevler ifa eden dernek, örgüt ve birlikleri anlatır.

‘Sulak Alan’, doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan bütün sular, bataklık, sazlık veya benzeri alanları anlatır.

‘Tehlikeli Atık’, insan sağlığına ve çevreye tehlikeleri olabilen atıkları anlatır.

‘Zararlı Kimyasal Madde’, Çevre üzerinde kısa veya uzun vadede zararlı etkileri olan, ekolojik dengeyi bozan, insan sağlığını ve yaşamını tehlikeye sokan her türlü kimyasal madde ve ürünleri anlatır.

Amaç

3. Bu Yasanın amacı, bütün insanlığın ortak varlığı olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi, kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunmasını; insan sağlığını olumsuz etkileyen, su, toprak, hava ve gürültü kirliliğinin önlenmesini ve ülkenin bitki ve hayvan varlığı ile doğal ve tarihsel zenginliklerinin korunarak, bugünkü ve gelecek kuşakların, sağlık, kültür ve yaşam düzeylerinin geliştirilmesi ve güvence altına alınması için yapılacak düzenlemeleri ve alınacak önlemleri, ekonomik ve sosyal kalkınma hedeflerini, sürdürülebilir kalkınma ilkeleri ve kirlüten öder ilkeleri çerçevesinde düzenlemektir.

İKİNCİ KISIM
Çevrenin Korunması ve İlkeleri

- Sürdürülebilir Kalkınma İlkesi
4. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde ekonomik büyümeye ilişkin alınacak önlemlerde, hazırlanacak kalkınma planlarında, öngörülecek yatırım programlarında ve her türlü kalkınma politikalarında, doğal kaynaklar başta olmak üzere Çevre faktörünü dikkate alan Sürdürülebilir Kalkınma İlkesi esas alınır.
- Koruma ve Kullanım Planı
5. (1) Çevre Koruma Dairesi, ihtiyaç duyulan bölgelerde ilgili bakanlıkların ve yerel yönetimlerin görüşleri ile bu Yasanın 25'inci maddesi uyarınca oluşturulan Çevre Danışma Kurulunun görüş ve önerilerini de alarak , ülke düzeyinde alıcı ortamların korunması amacıyla alıcı ortamların özelliklerini, bu kaynakların kendilerini yenileme kapasitelerini esas alan ve ekolojik dengeyi gözetten "Koruma ve Kullanım Planı" yapar.
- (2) Plan tamamlanıncaya dek ve tamamlandıktan sonra bu Yasanın 26'üncü maddesi uyarınca her yıl için hazırlanan "Çevre Raporu'nda belirlenecek önlemler gözden geçirilerek değişiklikler belirlenir ve koruma ve kullanım planları bu yönde değiştirilir.
- (3) Koruma ve Kullanım Planında yer alacak esaslar, İmar Yasası ve Eski Eserler Yasası uyarınca yapılması öngörülen tüm planlarda ve yıllık kalkınma programlarında dikkate alınır.
- 55/1989
60/1994
13/2001
- Koruma ve Kullanım Planının Amacı
6. Koruma ve Kullanım Planının amacı, çevrede ekolojik denge ile doğal güzellik ve estetiğin bozulmasının önlenmesi ve nitelikleri bakımından tarihi, kültürel, mimari ve sanatsal açıdan özellik gösteren yerler ile doğa varlıklarının ve bu varlıkların bulunduğu alanların her türlü fiziki müdahaleye karşı korunmasını sağlamaktır.
- Su Ortamlarının
7. (1) Su ortamlarında, içme ve kullanma suyu rezervuarlarına ve bunları besleyen yeraltı ve yerüstü sularına atık atılamaz, atık su boşaltılamaz ve kirliliğe neden olabilecek hiçbir faaliyet yapılamaz.
- (2) Çevre Koruma Dairesi, bu Yasa amaçları bakımından, bu Yasanın 5'inci maddesi uyarınca çıkarılan Koruma ve Kullanım Planının ilkelerine ve hedeflerine uygun olarak tüm su ortamlarının korunması amacıyla ilgili bakanlıklar ve kamu kurum ve kuruluşları ile eşgüdüm içinde çalışarak havza boyutunda koruma planları yapar.
- (3) Çevre Koruma Dairesi, içme ve kullanma suyu rezervuarlarının ve benzeri su kaynaklarının korunmasına ilişkin olarak su işlerinden sorumlu Bakanlığın görüşleri doğrultusunda çıkaracağı bir emirname ile özel hükümler belirleyebilir.
- (4) Su ortamlarına ilişkin koruma planlarında öngörülecek havza boyutlarının belirlenmesine ilişkin ilkeler ile havza boyutları, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

- Toprak Alanlarının Korunması ve Toprak Kirliliğinin Önlenmesi
8. (1) Toprak alanlarının korunmasına ilişkin esaslar şunlardır:
- (A) Toprak kalitesini olumsuz yönde etkileyecek tarımsal ve endüstriyel faaliyetlerden, bu Yasanın 13'üncü maddesi kapsamına girenler, bu Yasanın 13'üncü madde kurallarına göre; 13'üncü madde kapsamı dışındaki faaliyetler de Çevre Koruma Dairesinin iznini almak koşuluyla yapılır.
- (B) Maden, petrol, mermer, tuz, toprak sanayi ile tabii malzeme ocağı alanlarının saptanmasında ve işletilmesinde gelişmiş ülkelerce kabul görmüş bilimsel yöntemler kullanılır. Toprağın kalitesini bozacak ve toprak kirliliğine neden olabilecek yöntemler kullanılamaz.
- (C) Maden, petrol, mermer, tuz, toprak sanayi ile tabii malzeme ocaklarının işletilmesinde ve bu alanlarda yapılacak her türlü faaliyetlerde bu Yasanın 13'üncü madde kuralları uygulanır.
- (Ç) Toprakta olumsuz yönde kalıcı özellik gösterebilecek her türlü maddenin kullanılmaması esastır. Bu konuda Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak tüzük yapılabilir.
- (D) Tarıma elverişli alanların, baraj ve göletlerin erozyona karşı korunması ve iyileştirilmesi esastır.
- (F) Çevre Koruma Dairesi yukarıdaki bentlerin uygulanmasını sağlamak üzere diğer Bakanlıklarla gerekli eşgüdümü sağlar.
- (*) (2) Atıkların ve atık suların toprağa verilebilmesine ilişkin önlemler, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.
- Sulak Alanların Korunması
9. (1) Sulak alanların kurutulmaması, kurutulmuş olanların geriye kazanılması ve doğal yapılarının ve ekolojik dengelerinin korunması esastır.
- (2) Çevre Koruma Dairesi ilgili bakanlıklarla işbirliği yaparak sulak alanların her türlü fiziki müdahaleye karşı korunması amacıyla koruma ve kullanma planlarında öngörülen esaslar çerçevesinde, ilgili uluslararası sözleşmeleri de dikkate alarak koruma planları yapar.
- (3) Korumaya ilişkin usul ve esaslar ile korumaya alınacak sulak alanların sınırları, sulak alanın özelliklerine göre ilgili dairelerin görüşleri de alınarak Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.
- (4) Korumaya alınan sulak alanlarda koruma ve kullanım esaslarına aykırı davranmak yasaktır.
- Doğal Hayatın Korunması
- .10. (1) Çevre Koruma Dairesi ilgili daire, kurum ve kuruluşların görüşlerine başvurarak ve ilgili uluslararası sözleşmelerden de yararlanarak yabancı bitki ve hayvanların, bunların yaşam ortamlarının ve biyolojik çeşitliliklerinin tür ve ekosistem olarak korunması için gerekli önlemleri alır.

Bölüm 65
29/1978
31/1985
54/1988
23/1992
55/1993
1/1994
1/1996
3/2000

- (2) Çevre Koruma Dairesi, bu Yasanın yürürlüğe girişinden başlayarak bir yıl içerisinde yabancı bitkilerin, yabancı hayvanların ve tarihi ve kültürel değeri olan ağaçlar ile türü tükenmekte olan ağaçların envanterini çıkarır, korumaya alınması gerekenleri endemik türlerle yok olma tehlikesi altında bulunan tür ve ekosistemlere öncelik vermek koşuluyla belirler ve Çevre Koruma Dairesi korumaya ilişkin listeyi çıkaracağı bir Emirname ile ilan eder.
- (3) Flora ve fauna ile ilgili yapılacak olan her türlü bilimsel araştırma, adaptasyon ve iyileştirme çalışmalarının yapılabilmesi için Çevre Koruma Dairesinin onayı alınır.
- (4) Av ve Yabancı Kuşları Koruma Yasasında aksine bir kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın bu madde uyarınca korumaya alınan yabancı hayvanların ve yabancı kuşların her ne şekilde olursa olsun avlanması, doğal yaşam ortamlarının tahrip edilmesi, satışı ve ihracı ile bu madde uyarınca korumaya alınan bitkilerin ve ağaçların, tahrip edilmesi, satışı ve ihracı yasaktır.
- (5) Korumada alınacak önlemler, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

Özel
Çevre
Koruma
Bölgeleri

11. (1) Bakanlar Kurulu, Bakanlığın önerisi üzerine, dünya veya ülke ölçeğinde ekolojik önem taşıyan ve/veya çevre kirlenmelerine ve/veya bozulmalarına duyarlı olan bölgeleri, ülkenin doğal zenginliklerinin ve özel bazı yörelerinde mevcut ekolojik dengenin korunması ve/veya gelecek nesillere bozulmadan intikal ettirilmesi amacıyla, Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak saptayıp ilan eder.
- (2) Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilecek yerlerin alan sınırları Çevre Koruma Dairesi'nin isteği doğrultusunda Şehir Planlama Dairesi tarafından belirlenir. Şehir Planlama Dairesi, yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak ilan edilen her bölge için Çevre Koruma Dairesinin görüşlerini de dikkate alan 'Çevre Planı' hazırlar.
- (3) Yukarıdaki (2)'inci fıkra uyarınca çıkarılacak Çevre Planı, Özel Çevre Koruma Bölgesinin ilan tarihinden başlayarak en geç bir yıl içerisinde hazırlanır ve ilan edilir. Özel Çevre Koruma Bölgesinin ilanından başlayarak Çevre Planının ilanına kadar geçecek süre içerisinde her türlü imar işlemleri durdurulur.
- (4) Özel Çevre Koruma Bölgelerinin kullanımına ve korunmasına ilişkin esaslar ile Özel Çevre Koruma Bölgelerinin milli park olarak düzenlenmesine ilişkin esaslar Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

Yerleşim Alanlarının Çevre Estetiği Açısından Korunması

Bölüm 96
14/1959
68/1963
16/1971
31/1976
18/1979
47/1984
48/1989
6/1992
55/1989

12. (1) Tüm yerleşim yerlerinde her türlü inşaat ve yapı işlemlerinin devamı süresince inşaat alanında kum, çakıl, harç gibi inşaat malzemeleri çevre estetiğini bozacak, yol kullanımını zorlaştıracak ve çevre halkını rahatsız edecek şekilde yol kenarlarına veya açık alanlara bırakılamaz.
- (2) Yollar ve Binalar Düzenleme Yasası ile İmar Yasasında aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın belediye sınırları içinde ilgili belediye, belediye sınırları dışında ilgili Kaymakamlık tarafından çevre düzenlemesi yapılmamış ve projesine uygun olarak dış cephesi tamamlanıp boyanmamış binalarda ve işyerlerinde ikamete ve kullanıma izin verilemez ve hiçbir surette elektrik ve su bağlantısı yapılamaz.
- (3) Hiçbir bina, inşaat ruhsatında onaylanan işlevi dışında kullanılamaz. Tamamlanmış bulunan binalarda önceden onaylanan işlevlerin değiştirilmek istenmesi durumunda, bu değişikliğin belediye sınırları içindeki yerleşim yerlerinde ilgili belediyelerce; belediye sınırları dışındaki yerleşim yerlerinde ise bağlı buldukları Kaymakamlıkça onaylanması gerekmektedir. Ancak belediye ve kaymakamlık söz konusu değişikliğe onay verirken Çevre Koruma Dairesinin görüşlerini alır ve bölge sakinlerinin rahatsız olmalarını göz önünde bulundurur.
- Bu değişiklikten etkilenebilecek gerçek veya tüzel kişilerin mahkemeye başvurma hakları saklıdır.
- (4) Yerleşim alanları içerisinde kirlilik yaratan işyerlerinin yerleşim alanları dışına çıkarılmaları için belediye sınırları içindeki yerleşim yerlerinde ilgili belediye, belediye sınırları dışındaki yerleşim yerlerinde ise, Kaymakamlıklar tarafından gerekli önlemler alınır.
- (5) Yerleşim alanlarında ticari amaçlı olarak kum, çakıl, kömür, kereste ve her türlü inşaat malzemesi ile hurdalar açık alanda depolanamaz.
- (6) Bu maddede öngörülen kuralların uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Çevresel Etki Değerlendirmesi

Çevresel Etki Değerlendirme Raporu

Bölüm 113
28/1974
7/1977

13. (1) Gerçek veya tüzel kişiler gerçekleştirmeyi planladıkları faaliyetlerine ilişkin projelerini hazırlarken faaliyetleri sonucu çevre kirlenmesine neden olabilecek her türlü olumsuzluğun önlenmesi, giderilmesi veya zararsız hale getirilmesi için almayı planladıkları alternatif önlemleri içerecek bir Çevresel Etki Değerlendirme Raporu hazırlamakla yükümlüdürler.
- (2) Proje sahibi gerçek veya tüzel kişiler, tesis ve işletmelerine inşaat ruhsatı veya işletme izni almak için ilgili mercilere başvuruda bulunurken, 1'inci fıkrada öngörülen Çevresel Etki

30/1983
28/1987
65/1989
56/1991
42/1997

Değerlendirme Raporunu Projesine veya başvurusuna eklemek zorundadırlar. Şirketler Yasasında, İş Yasasında veya diğer Yasalarda aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, bu madde kapsamında olan ve Çevresel Etki Değerlendirme Raporunu içermeyen hiçbir projeye izin verilemez.

22/1992¹

- (3) Bu madde uyarınca hazırlanan Çevresel Etki Değerlendirme Raporunun ilgili makamlarca kabul görmesi için öncelikle Çevre Koruma Dairesinin olumlu görüş ve değerlendirmesini içermesi gerekmektedir.
- (4) Bu madde kurallarına uygun olarak projeleri onaylanan faaliyet sahibi Çevresel Etki Değerlendirme Raporunda belirtilen hususlara uyacağını taahhüt eder. Proje sahibinin taahhüde uymaması halinde söz konusu faaliyete derhal son verilir, verilen izin ve ruhsatlar iptal edilerek verilmişse teşvikler geri alınır.
- (5) Devlet, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Kamu niteliğindeki diğer kuruluşlar ve yerel yönetimlere ait tesis, işletme ve faaliyetlerde de bu madde kuralları uygulanır.
- (6) Çevresel Etki Değerlendirme Raporunda yer alması gereken esaslar ile bu raporların değerlendirilmesine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

¹ Bölüm 134 Farikalar Yasasının yerini 22/1992 sayılı İş Yasası almış olduğundan Fıkarda Fabrikalar Yasası yerine İş Yasası konmuştur.

- (7) (A) Fabrikalar:
- (a) Akü ve pil üreten fabrikalar.
 - (b) Kağıt Hamuru ve her çeşit kağıt üretimi yapan fabrikalar.
 - (c) Asbest ürünü işleyen fabrikalar.
 - (ç) Çimento fabrikaları.
 - (d) Sigara fabrikaları.
 - (e) Un, makarna ve bisküvi fabrikaları.
 - (f) Dokuma ve boyama fabrikaları.
- (B) Tesisler:
- (a) Zararlı ve toksit kimyasal madde üreten tesisler.
 - (b) Petrokimyasal ve kimyasal ürünler için büyük depolama tesisleri.
 - (c) Dökme demir ve çeliğin eritildiği ve demir dışı metallerin üretildiği tesisleri.
 - (ç) Hayvan kesim yerleri ve çıkan yan ürünleri işleme v.b. tesisleri ile entegre et tesisleri.
 - (d) Tabaklara ve deri işleme tesisleri.
 - (e) Boya üretim tesisleri.
 - (f) Turistik tesisler.
 - (g) Organize hayvancılık tesisleri.
- (C) Termik Santraller:
- (Ç) Patlayıcı madde sanayi.
 - (D) Büyük altyapı faaliyetleri.
 - (E) Hava ve deniz limanları.
 - (F) Enerji nakil hatları.
 - (G) Barajlar ve göletler.
 - (H) Toplu Konut yapımı.
 - (I) Gemi söküm yerleri, inşaat bakım ve onarımı.
 - (I) Her türlü maden çıkarılması ve maden ocaklarının işletilmesi (metal içeren veya enerji üretenler).
 - (J) Plastik ve yan ürünlerin imali.
 - (K) Taş ve toprak sanayi (seramik, porselen, tuğla, kiremit ve cam fabrikaları).
 - (L) Süt ve süt mamullerinin üretimi.
 - (M) Bira ve malt imali.
 - (N) Alkollü ve alkolsüz içki ve meşrubat üretimi.
 - (O) Sebze ve meyve işleme sanayi.
 - (Ö) Kent belediyesine bağlı otobüs terminalleri.
 - (P) Yakıt ithali, yakıt atıklarının nakli, yakılması, atıkların muhafazası ve bertaraf edilmesi.
 - (R) Taşocakları ve tabii malzeme ocakları.
 - (S) Katı ve sıvı atık depolama alanları.
 - (Ş) Organize Sanayi bölgeleri.
- (8) Çevre Koruma Dairesi,yukarıdaki(7)'inci fıkra kapsamı dışında kalan ancak Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlanmasını gerekli gördüğü tesis,işletme ve faaliyetler için de bu maddeye uygun Çevresel Etki Değerlendirme Raporu hazırlanmasını isteyebilir.

Çevresel Etki
Değerlendirme
Raporu
Gerektirmeyen
Projelere İlişkin
Kurallar

14. Bu Yasanın 13'üncü maddesi kapsamı dışında kalan ve Çevresel Etki Değerlendirme Raporu gerektirmeyen projelere izin verilirken bu Yasa kurallarına uygunluğu açısından Çevre Koruma Dairesinden görüş alınır.

DÖRDÜNCÜ KISIM Çevre Kirliliğinin Önlenmesi

Hava
Kirliliğinin
Önlenmesi

15. (1) Havada kalıcı özellik gösteren ve ekolojik dengeyi bozan her türlü katı, sıvı ve gaz türünde kimyasal maddelerin üretimi, ithali, nakli ve depolanması, bu Yasanın 13'üncü ve 14'üncü madde kurallarına göre yapılır.
- (2) (A) Partiküller, kükürtlü maddeler, organik maddeler, azotlu maddeler, karbon monoksit halojenler ve radyoaktif maddeler gibi doğal gaz bileşimini bozan bütün maddelerin emisyon standartları;
- (B) Hava kirliliğinin ciddi boyutlara ulaştığı zamanlarda, yerlerde ve kritik meteorolojik şartlarda alınacak önlemler;
- (C) Doğal afet, yangın ve kazalar sonucu oluşan aşırı emisyonu karşı alınacak önlemler;
- (Ç) Motorlu kara, hava ve deniz taşıtlarının;
- (a) emisyon standartları ve emisyon azaltıcı önlemleri,
- (b) bu taşıtların emisyon standartlarına uygunluğunun denetlenmesi ve denetime ilişkin kuralları,
- (c) emisyon standardına uygun olmadığı denetim sonucu belirlenmiş araçlar için alınacak önlemler,
- (ç) yürürlükteki asgari ücretin %2'sini aşmamak koşulu ile emisyon denetim ücretlerinin tesbiti,
- (d) emisyon denetimi yapacak özel ve kamu birimlerinin uyması gereken koşullar ve emisyon denetimi yapacakları cihaz ve makine veya ekipmanların teknik özellikleri,
- (e) elde edilecek gelirin, çevresel sorunların çözümüne yönelik kullanım alanı, şekil ve yöntemi,

2. 24/2004

Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

- (3) Yakıtların ithali ve yakıt atıklarının nakli, yakılması, atıkların muhafazası ve bertaraf edilmesi gibi işlemler, Çevre Koruma Dairesinin denetimi altında ve 13'üncü madde kurallarına göre yapılır.
- (4) Hiçbir gerçek veya tüzel kişi, yukarıdaki (2)'inci fıkranın (A) bendi uyarınca belirlenecek standartların üzerinde hava kirliliği yaratamaz veya hava kirliliğine sebep olamaz.

Hava
Kirliliği İle
İlgili Arıtma

16. (1) Emisyonlarını doğrudan havaya vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmeler, arıtma sistemi kurmak ve işletmekle yükümlüdürler.
- (2) Arıtma sistemi kurmak zorunda olan tesis ve işletmelere, başka

Sistemi
Kurma
Yükümlülüğü

herhangi bir yasada aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın,

- (A) İnşaat ruhsatı aşamasında arıtma sistemi projesini inşaat projesi ile birlikte sunmadıkça inşaat ruhsatı verilemez.
- (B) İnşaatı bitmiş ancak işletmeye geçmemiş ve bu maddede öngörülen arıtma sistemi bulunmayanlara arıtma sistemlerini ikmal etmedikçe işletme ruhsatı verilemez.
- (3) Hava kirliliği ile ilgili arıtma sistemi kurmak zorunda olan tesis ve işletmeler ile uyulması gereken usul ve esaslar, Dünya Sağlık Teşkilatı ve Çevre Kuruluşları standartları göz önünde bulundurularak Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

Gürültü
Kirliliğinin
Önlenmesi
36/2001

17. (1) Kişilerin huzur ve sükununu veya beden ve ruh sağlığını bozacak şekilde gürültü yapılması yasaktır.

Bölüm 154
3/1962
43/1963
15/1972
20/1974
31/1975
6/1983
22/1989
64/1989
11/1997

- (2) (A) Bu maddenin (5)'inci fıkrasındaki ve Ceza Yasasının 187'nci maddesindeki istisnalar saklı kalmak koşuluyla, hiçbir gerçek veya tüzel kişi, ilgili ilçe Kaymakamından izin almaksızın ve verilen iznin koşullarına uymaksızın, herhangi bir umumi yerde veya kuvvetlendirilen sesin umumi bir yerde işitilebileceği biçimde veya durumda başka herhangi bir yerde makine veya elektrikle kuvvetlendirilmiş ses çıkaran veya yayın yapan herhangi bir hoparlör, megafon, amplifikatör veya başka ses yükseltici cihaz kullanamaz veya çalıştıramaz veya başkasının kullanmasına veya çalıştırmasına müsaade edemez.

(B) Aşağıda belirtilen bölgelerdeki eğlence yerlerinin açık hava bölümlerinde hoparlör veya benzeri ses yükseltici cihaz kullanılamaz:

55/1989

- (a) İmar Yasası uyarınca çıkarılan planlarda veya yayınlanan emirnamelerde konut alanı olarak belirlenen yerler,
(b) Özel Çevre Koruma Bölgeleri,
(c) Hastane veya yataklı sağlık veya bakım hizmeti veren kuruluşların iki yüz elli metre uzağına kadar olan alanlar, ve
(ç) Girne Antik Liman (Eski Liman).
- (3) Kaymakam, herhangi bir umumi yerde veya kuvvetlendirilen sesin umumi bir yerde işitilebileceği biçimde veya durumda başka herhangi bir yerde, yukarıdaki (2)'inci fıkranın (A) bendinde belirtilen iznin verilip verilmemesini karara bağlamadan önce, aşağıdaki önlemleri alır ve tüm bilgiler ışığında, izin talep edilen yerin faaliyet saatleri, ses şiddet ve seviyesi dahil, uygun göreceği ve gerekçelerini belirteceği koşullara tabi olacak şekilde izin verebilir:
- (A) Kaymakamlık, izin talebini;
(a) İlgili Belediyeye veya Belediye olmayan yerlerde ilgili Muhtarlığa;
(b) İlçenin bağlı bulunduğu Polis Müdürlüğüne; ve

(c) Çevre Koruma Dairesine,

bildirir ve bu mercilerden on beş gün içinde görüş vermelerini ister.

(B) Kaymakamlık, izin talebini sonuçlandırırken aldığı tüm görüşleri, izin talep edilen yerin konumunu ve bölge sakinlerinin ne şekilde etkilenebileceğini göz önünde bulundurur ve izni bu hususları değerlendirerek koşullu veya koşulsuz olarak verir veya izin talebini reddeder.

Ancak Kaymakamlık, Çevre Koruma Dairesinin öngördüğü koşullar yerine getirilmeden izin veremez.

(C) İzin herhangi bir koşula veya koşullara bağlı olarak verilmesi halinde, bu koşul veya koşullar ile gerekçeleri, izin talebinin reddedilmesi halinde de reddetme kararı ile gerekçeleri, Kaymakamlık tarafından ilgili kişiye bildirilir.

(4) Kaymakamlık, yukarıdaki (2)'inci fıkrada belirtilen iznin, (3)'üncü fıkra kuralları çerçevesinde verilip verilmemesinde ve özellikle izinde belirtilecek olan koşulların saptanmasında aşağıdaki hususları da göz önünde bulundurur:

(A) Açık hava diskoteklerinin konumları ve diğer koşullar dikkate alınarak, ses yükseltici cihaz kullanarak faaliyet sürdürmelerine, hafta içi geceleri ertesi gün saat 03.00'e kadar, hafta sonu cuma ve cumartesi geceleri ertesi gün saat 05.00'e kadar ve ses şiddet seviyesi, sesin kaynağında 90 dBA'yı, ses yükselticisi kullanılan işletme alanı sınırında ise 60 dBA'yı aşmamak kaydıyla izin verilebilir.

(B) Restoran, bar ve benzeri müzikli eğlence yerlerinin ve düğün, nişan ve sünnet törenlerinin yapıldığı yerlerin açık hava bölümlerinde, müzikli faaliyetlerin hoparlör veya benzeri ses yükseltici kullanılarak sürdürülmesine, hafta içi geceleri saat 24.00'e kadar, hafta sonu cuma ve cumartesi geceleri ertesi gün saat 01.00'e kadar ve ses şiddet seviyesi sesin kaynağında 70 dBA'yı, ses yükselticisi kullanılan işletme alanı sınırında ise 60 dBA'yı aşmamak kaydıyla izin verilebilir.

(C) Birden fazla müzikli eğlence yerinin, birbirinden yüz metreden az mesafede bulunduğu bölgelerde, ses yükseltici cihaz kullanılması, Çevre Koruma Dairesinin önerisi ile ilgili Kaymakamlık tarafından yasaklanabilir veya gerekçe belirtilerek kısıtlanabilir.

(5) Milli törenler ile siyasi partilerin, sendika, birlik ve derneklerin düzenleyecekleri toplantı, gösteri, yürüyüş ve mitingler ile izin almak koşuluyla stadyumlarda, meydanlarda ve benzeri yerlerde düzenlenecek açık hava konserleri ile benzeri etkinliklerde ve duyuru amaçlı olarak hoparlör veya benzeri ses yükselticilerinin kullanılması yukarıdaki (1)'inci ve (2)'inci fıkralarda öngörülen yasaklama ve kısıtlamanın dışındadır.

Ancak bu tür etkinliklerin saat 24.00'ten sonra devam etmesi durumunda, kişilerin huzur ve sükununu bozacak şekilde gürültü çıkarılamaz..

(6) Fabrika, atölye, işyeri, hizmet binaları, konutlar, ulaşım araçları ile

gürültüye sebep olan diğer makine ve araçlara ilişkin gürültü standartları, gürültü yasakları, gürültüye karşı alınacak önlemler ile gürültü ölçüm ve değerlendirme teknikleri Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak ve Resmi Gazete’de yayımlanacak tüzükle belirlenir.

- (7) Bu madde amaçları bakımından:
- (A) Müzik veya ses yayını açısından “açık hava”, taş, beton, çamur, demir, kereste veya benzeri başka malzemeden yapılmış dört tarafı ve üzeri kapalı bina içerisine yapılan yayın alanı dışında kalan alanı anlatır.
- (B) “Sesin Kaynağı” hoparlörün veya benzeri ses yükselticisinin bir metre uzağındaki yeri anlatır.
- (C) “İşletme alanı” hoparlör veya benzeri ses yükseltici cihaz kullanan işletmenin, hizmet verdiği alanı anlatır ve sınırı, söz konusu işletmenin konumuna göre, Çevre Koruma Dairesince belirlenir.

Su
Kirliliğinin
Önlenmesi

18. Çevre Koruma Dairesi, Su İşleri Dairesi, Tarım Dairesi ve ilgili Belediyelerle eşgüdüm içerisinde çalışarak ve kurum ve kuruluşların görüşlerini de dikkate alarak,
- (1) Endüstride, sulamada, konutlarda ve rekreasyon maksatları için kullanılacak su limitlerini saptar.
- (2) Arıtılmış su standartlarını saptar ve atık suların boşaltılmasına yönelik usul ve esasları belirler.
- (3) Arıtma tesislerinden temin edilecek suların kullanımına ilişkin esasları belirler.
- Bu konuda Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzük çıkarılabilir.

Denizlerle
İlgili
Kirlenme
Yasakları

19. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin hükümlerine giren denizlere:
- (1) Hiçbir şekilde evsel atık, endüstriyel atık, nükleer atık veya başka atık atılamaz, atık sular boşaltılamaz, bu atıkları taşıyan gemi ve deniz araçları yüklerini başka bir gemi veya deniz aracına aktaramaz, karaya tahliye edemez.
- (2) Gemi ve deniz araçlarından yağ, petrol boşaltımı ile sintine ve balast tahliyesi yapılamaz.
- (3) Çevre Koruma Dairesinden izin almaksızın deniz dibi araştırması yapılamaz.
- (4) Su arıtma ve proses atığı çamurları ile hafriyat atıkları, moloz, benzeri atıklar ve çöpler boşaltılamaz.

Zararlı
Kimyasal
Maddeler

20. (1) Başka herhangi bir yasada aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, Çevre işlerinden sorumlu Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle saptanacak çevre kirlenmesine sebep olabilen kimyasal maddeler ile bu tür maddeye dönüşebilecek kimyasal maddelerin üretimi, ithali ve taşınması Çevre Koruma Dairesinin iznine bağlıdır. Bu tür maddelerin üretimi bu Yasanın 13’üncü madde kurallarına bağlı olarak yapılır.
- (2) Nükleer atıkların, radyasyon içeren atıkların ve zehirli kimyasal atıkların her ne sebeple olursa olsun Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine getirilmesi yasaktır.

- (3) Tıbbi atıkların kontrolü ve imhası Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.
Bu fıkra amaçları bakımından “tıbbi atık”, Sağlık Kuruluşlarından kaynaklanan atıkları anlatır.

BEŞİNCİ KISIM

Atık su Arıtma Tesisleri ile Bölgesel Arıtma Tesisleri

Atık su
Arıtma
Tesisleri

21. (1) Endüstriyel faaliyetler veya diğer üretim ve tüketim faaliyetleri sonucu oluşan atık suları toplayan kanalizasyon sistemi ile bu sistemde toplanan atık suları arıtacak ve yeniden kullanımını sağlayacak arıtma tesislerinin bu Yasanın 13’üncü maddesi kuralları uyarınca kurulması ve işletilmesi zorunludur.
- (2) Sınai ve turistik tesislerin faaliyetleri sonunda meydana gelen atık suların özellikleri nedeniyle, alıcı ortamlara ve atık su altyapı tesislerine doğrudan boşaltım yapması uygun görülmeyen durumlarda tesis sahibi deşarj kriterlerini sağlayacak ön arıtma ve arıtma tesislerini kurmak ve işletmekle yükümlüdürler.
Deşarj kriterleri Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.
- (3) Bu Yasa kuralları uyarınca ön arıtma ve/veya arıtma tesisi kurma zorunluluğunda olan tesis ve işletmelerin inşaat projelerine ruhsat verilirken bu Yasanın 13’üncü maddesinde öngörülen Çevresel Etki Değerlendirme Raporuyla birlikte Çevre Koruma Dairesinin olumlu görüşünü de ihtiva eden ön arıtma ve arıtma projesinin de birlikte sunulması gerekmektedir. Yollar ve Binalar Düzenleme Yasası ile İmar Yasasında aksine kural bulunup bulunmadığına bakılmaksızın kurmakla yükümlü olduğu halde ön arıtma ve/veya arıtma tesisi projesini sunmayan hiçbir tesis veya işletme için inşaat ruhsatı verilemez.
- (4) İnşaatı bitmiş ancak işletmeye geçmemiş ön arıtma ve/veya arıtma tesisi kurmakla yükümlü işletmeye bu madde uyarınca öngörülen arıtma ve/veya ön arıtma tesisleri ikmal edilmedikçe işletme ruhsatı veya izni verilemez.
- (5) Ön arıtma ve arıtma tesisi kurmak zorunda olan tesis ve işletmeler ile bu tesislere ilişkin teknik ayrıntılar, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenebilir.

Bölüm 96
14/1959
68/1963
16/1971
31/1976
18/1979
47/1984
48/1989
6/1992
55/1989

Bölgesel
Atık su
Arıtma
Tesisleri

22. (1) Yeraltı su kaynaklarının, baraj ve göletlerin, akarsuların, denizlerin kirlenmesine sebep olacak yerlerde veya gelişme bölgelerinde bölgesel atık su arıtma tesisi kurulması zorunludur.
- (2) Bölgesel atık su arıtma tesisi kurulmasına karar verilen yerleşim birimlerinde, atık su arıtma tesisinin hizmet vereceği bölgede Çevresel Etki Değerlendirme Raporuna gerek görülmeyen konut, tesis ve işyerlerinin, arıtma tesisinin ve tesise ulaşmak için gereken altyapı tesislerinin maliyetlerine kullanılacak suyun eşit olacağı kabul edilerek çıkarılacak atık su oranında katılmaları zorunludur. Çevresel Etki Değerlendirme Raporu gerektiren yatırımlarda, bölgesel atık su arıtma tesisleri işletmeye alınıncaya

kadar Çevre Koruma Dairesinin öngöreceği önlemleri almak ve bu Yasanın 21'nci maddesinde öngörülen atık su arıtma tesisini kurmak zorunludur.

- (3) Bölgesel atık su arıtma tesislerine ilişkin teknik ayrıntılar, bunların işletilmesi ve ilgili gerçek veya tüzel kişilerin maliyetlere katılımına ilişkin usul ve esaslar, bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

ALTINCI KISIM

Katı Atıklar ile Çöplere İlişkin Kurallar

- Katı Atıklar İle İlgili Kurallar
23. (1) Her türlü alıcı ortama katı atık atmak yasaktır.
(2) Çevrenin olumsuz şekilde etkilenmesini önlemek amacıyla Bakanlık katı atıkların kullanımının ve üretiminin her alanda en aza indirilmesi, bunların geri kazanımları ve yok edilmesi için gerekli önlemleri alır.
(3) Bu madde amaçları bakımından katı atık, doğada ayrışması uzun süren plastik, alüminyum, pet, cam ve benzeri maddeleri anlatır.
(4) Katı atıkların en aza indirilmesi için alınması gereken önlemler, konulması gereken sınırlamalar ile bu tür atıkların toplanmasına, depolanmasına, taşınmasına, yeniden kazanılmasına, değerlendirilmesine, zararsız hale getirilmesine, yok edilmesine ilişkin usul ve esaslar ile katı atıkların ithaline ve transit geçişine ilişkin izin ve koşullar, katı atıkların türleri de dikkate alınarak, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.
- Çöplere İlişkin Kurallar
24. (1) Her türlü yerleşim bölgelerinde çöpler ilgili belediyeler, muhtarlıklar veya onların görevlendirdiği gerçek veya tüzel kişiler tarafından toplanır. Bunlar dışında kalan hiçbir kişi çöp toplayamaz, taşıyamaz veya çöpleri ortadan kaldıramaz.
Ancak inşaat artığı, her çeşit hurda ve benzeri artıkları yaratan kişiler, belediye veya muhtarlık tarafından gösterilecek çöp alanlarına dökmek koşuluyla çöplerini ortadan kaldırabilirler.
(2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra uyarınca toplanan çöpler, düzenli çöp depo alanlarına gömülmek suretiyle ortadan kaldırılır. Çöplerin yakılması ve herhangi bir alıcı ortama atılması yasaktır.
(3) Kişiler her türlü çöplerini üstü kapalı bidonlarda biriktirmekle yükümlüdürler. Her ne sebep için olursa olsun başka bir şekilde veya yerde çöpler biriktirilemez.
Ancak geriye kazanımı mümkün olan çöpler ilgili belediyenin veya muhtarlığın öngöreceği kaplarda biriktirilebilir.
Çöpün bidonlarda veya kaplarda biriktirilemeyecek şekilde olması durumunda, bu şekildeki çöpler hakkında ilgili belediye veya muhtarlıklara haber verilir.

- (4) Bu madde amaçları bakımından çöp, çakıl, sıva, moloz gibi her çeşit inşaat artığı, hurda, demir, kırık şişe, cam, kül, boş kutu, boş metal kutu ve tüm diğer başka eşya ve kuyu ve kanalizasyon boşaltılması dışındaki çevre kirlenmesine veya pisliğine sebep olacak şeyleri veya çevre konforuna zarar verecek unsurlar ile evsel ve endüstriyel katı atıkları anlatır.
- (5) Septik kuyu, kanalizasyon ve diğer kuyu atıkları sadece Çevre Koruma Dairesi'nin, ilgili belediye ve muhtarlıkların görüşleri doğrultusunda belirleyeceği alanlara boşaltılabilir. Bunun dışında hiçbir yere boşaltılamaz.
- (6) Çöp depolama alanları, bu alanların özellikleri ve depolanmaya ilişkin teknik detaylar, bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak tüzükle belirlenir.

YEDİNCİ KISIM

Çevre Danışma Kurulunun Oluşumu ve Görevleri

Oluşum	25.	(1) Bu Yasanın amaç ve ilkelerine uygun olarak yapılacak çalışmalara etkinlik kazandırmak, alınacak önlemlerin ve yapılacak uygulamaların bir bütünlük içerisinde olmasını sağlamak amacı ile Çevre Danışma Kurulu oluşturulur.(2) Çevre Danışma Kurulu aşağıdaki kişilerden oluşur: (A) Çevre Koruma Dairesi Müdürü;(B) Çevre Koruma Dairesi temsilcisi;(C) Bayındırlık işlerinden sorumlu Bakanlık temsilcisi;(Ç) Sağlık işlerinden sorumlu Bakanlık temsilcisi;(D) Tarım Dairesi temsilcisi;(E) Veteriner Hekimler Birliği temsilcisi;(F) Çevre konularında eğitim veren ve bilim üreten bir Üniversitenin temsilcisi;(G) Orman Dairesi Temsilcisi;(Đ) Şehir Planlama Dairesi temsilcisi;(H) Su İşleri Dairesi temsilcisi;(I) Belediyeler Birliği temsilcisi;(I) KTMMOB temsilcisi;(J) Devlet Laboratuvarı temsilcisi;(K) Jeoloji ve Maden Dairesi temsilcisi; ve(L) Kuruluş amacı bu yasa amacı doğrultusunda olan derneklerin kendi aralarından belirleyecekleri dört temsilci.
Çevre Danışma Kurulunun Görevleri	26.	Çevre Danışma Kurulunun görevleri şunlardır: (1) Bu Yasanın 5'inci maddesinde öngörülen Koruma ve Kullanım Planını değerlendirip Çevre Koruma Dairesine önerilerde bulunmak;(2) Her yıl çevre sorunlarına karşı alınması gereken önlemler ile ilgili çevre politikalarını belirleyecek "Çevre Raporu" hazırlamak;
Her yıl için hazırlanan Çevre Raporları Cumhuriyet Meclisinin ve Başbakanlığın bilgisine sunulur.(3) Çevre sorunlarının giderilmesi konusunda öneriler üretip Bakanlığa sunmak.

- Üyeliklerin Son Bulması 27. (1) Derneklerden ve Yüksek öğrenim Kurumundan gönderilen temsilcilerin bağlı buldukları yerlerle ilişkilerinin kesilmesi ve/veya bağlı buldukları yerlerin böyle bir karar alması durumunda Çevre Danışma Kurulundaki temsilyetleri de sona erer.
- (2) Üyelikleri sona eren, ölen, istifa eden, hastalık nedeni ile geçici görev gereği dışında özürsüz olarak üst üste üç ve/veya her ne şekilde olursa olsun aynı takvim yılı içinde yapılan toplantıların 1/3'üne katılmayan temsilci üyelerin yerine başka bir temsilci gönderilir.
- Çevre Danışma Kurulunun Çalışma Şekli 28. (1) Çevre Danışma Kurulunun Başkanı, Çevre Koruma Dairesi Müdürüdür.
- (2) Başkan Yardımcısı, Kurulun ilk toplantısında üyeler arasından üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçilir ve Başkanın yokluğu halinde Kurula başkanlık eder.
- (3) Kurul, Başkanın veya yokluğunda Başkan Vekilinin çağrısı üzerine toplanır.
- (4) Kurul üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oylamada eşitlik olması halinde Başkanın oyuna başvurulur.
- (5) Çevre Danışma Kurulunun idari hizmetleri, Çevre Koruma Dairesi personeli tarafından yürütülür.

SEKİZİNCİ KISIM

Denetleme Yetkisi ve Gönüllü Çevrecilerin Görevlendirilmesi

- Denetleme Yetkisi 29. (1) Bu Yasanın 13'üncü maddesi kapsamında Çevresel Etki Değerlendirme Raporu taahhüdünde bulunan gerçek veya tüzel kişilerin taahhütlerine uyup uymadıklarının denetimi, Çevre Koruma Dairesi tarafından yerine getirilir.
- (2) Tesis ve işletme sahibi gerçek veya tüzel kişiler, faaliyetleri sonucu çıkardıkları atıkların özelliklerine, miktarlarına ilişkin bilgileri sürekli olarak belirlemek ve Çevre Koruma Dairesince gösterilecek yöntemle belgelemek zorundadırlar.
- (3) Bu Yasadaki yükümlülüklerle ilişkin izleme ve denetim yetkisi, Çevre Koruma Dairesi'nindir.
- (4) Tesis ve işletme sahipleri bu denetim ve izleme faaliyetlerine yardımcı olmak ve yukarıda öngörülen yetkili makamlara istenilen bilgileri vermekle yükümlüdürler.
- Gönüllü Çevrecilerin Görevlendirilmesi 30. (1) Gönüllü çevreci olmak isteyen kişiler arasından Çevre Koruma Dairesi Müdürünün uygun göreceği ve Bakanlıkça onaylanacak kişiler, çevreyi kirletenleri saptamak, izlemek ve uyarmak üzere gönüllü çevreci olarak görevlendirilirler.
- (2) Gönüllü çevreciler, çevreyi kirletenleri uyarma yetkisine sahiptirler. Uyarıya rağmen yaratılan çevre kirliliğinin ortadan kaldırılmaması ve/veya uyarıya karşın kirletme eylemine devam edilmesi durumunda kirleten kişi ve/veya kişiler, gönüllü çevreciler tarafından rapor edilirler.

- (3) Bu madde uyarınca görevlendirilecek gönüllü çevrecilere, Çevre Koruma Dairesi tarafından görevli olduklarını gösteren imzalı ve mühürlü görev kartı verilir.
- (4) Gönüllü çevreci olarak görevlendirilecek kişilerin nitelikleri ve bunların rapor etme şekli, Bakanlıkça hazırlanıp Bakanlar Kurulunca onaylanacak bir tüzükle belirlenir.

Halkın Denetime Katılımına İlişkin Kurallar	31. Çevreyi kirleten bir eylem veya işlemde zarar gören veya bu işleme tanık olan kişi ve/veya kişiler kirleteni uyarma yetkisine sahiptirler. Yaratılan Çevre kirliliğinin kirleten tarafından ortadan kaldırılmaması veya uyarıya karşın eyleme devam edilmesi durumunda kişi ve/veya kişiler Polis Örgütünü, Çevre Koruma Dairesini, ilgili belediyeyi veya muhtarlığı arayıp olaydan haberdar etmekle sorumludurlar.
Dava Açma Hakkı	32. Gerçek veya tüzel kişilerin, çevre kirlenmesine karşı dava açma hakları saklıdır.

DOKUZUNCU KISIM Suç ve Cezalar

Çevreyi Kirletenlere Kesilecek Cezalar 51/2007 CETVEL 3. 36/2001 51/2007	33. (1) Çevreyi kirletene Polis ve/veya Çevre Koruma Dairesi yetkilileri tarafından bu Yasaya ekli Cetvelde yer alan suçlara muadil para cezaları tebliğ edilir. Tebliğ tarihinden başlayarak on beş gün içerisinde bu ceza maliye işleriyle görevli Bakanlığa makbuz karşılığında ödenir. Ödeme yükümlülüğünün başlama tarihi, tebliğin yapıldığı gündür. On beş gün içinde ödenmeyen para cezaları bir kat artırılır. Artırılmış para cezalarının on beş gün içinde ödenmemesi halinde dosya tanzim edilir ve dosya adli işlem için Hukuk Dairesine gönderilir.
	(2) Bu Yasa kuralları uyarınca çevreyi kirleten ve suçlu olduğu saptanan kişiler ödeyecekleri para cezalarına ek olarak sebep oldukları kirliliğin ortadan kaldırılmasından da sorumludurlar. Sebep oldukları kirliliği ortadan kaldırmayı reddettikleri durumda yaratılan kirlilik ilgili belediye veya muhtarlık tarafından kaldırılır ve yapılan harcamalar kirliliği yapandan tahsil edilir.
	(3) Bu maddeye bağlı cetvel ile bu Yasanın 36'ncı maddesinde yer alan ve asgari ücret bazında öngörülen cezalar uygulanırken geçerli olan aylık asgari ücret esas alınır.
Çevreyi Kirleten Faaliyetlerin Durdurulması 4.36/2001	34. (1) (A) Bu Yasa ve bu Yasa uyarınca çıkarılan tüzüklerde öngörülen yasaklara uymayan gerçek veya tüzel kişilerin sahip olduğu tesis ve işletmeler Çevre Koruma Dairesi tarafından, üç güne kadar kısmen veya tamamen faaliyetten men edilir. (B) Yukarıdaki (A) bendinde öngörülen süre sonunda, yasaklara uymama durumunun devamı halinde, tesis ve işletmeler on beş güne kadar kısmen veya tamamen faaliyetten men edilir. (C) Yukarıdaki (B) bendinde öngörülen süre sonunda,

yasaklara uymama durumunun devamı halinde ise tesis ve işletmeler kısmen veya tamamen, süresiz olarak faaliyetten men edilir.

- (2) Bu Yasa ve bu Yasa uyarınca çıkarılan tüzüklerde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyen gerçek veya tüzel kişilere Çevre Koruma Daire tarafından, yükümlülüklerini yerine getirmeleri için yapılan faaliyetlerin kapsamı da dikkate alınarak otuz güne kadar süre verilir. Verilen süre sonunda yükümlülüğünü yerine getirmeyen gerçek veya tüzel kişilerin tesis ve işletmeleri süreli veya süresiz olarak, kısmen veya tamamen faaliyetten men edilir.

Sahillerin,
Karasuların
Ve Limanların
Kirlenmesinde
Uygulanacak
Ceza

35. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin hükümlerine giren bütün sahillerinde, karasularında ve liman körfezlerinde bu Yasanın 19'uncu maddesindeki kirlenme yasak ve kısıtlamalara uymayarak kirlilik yaratan gemiler ve diğer deniz araçlarına, iç ve dış liman sınırları içinde Limanlar Dairesi Müdürü tarafından, liman sınırları dışında kalan bütün karasularında ise, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından aşağıda öngörülen para cezaları verilir:

- (1) Yağlı balast boşaltımı yapan tankerlerden;
(A) 1000 (dahil) gros tona kadar olanlara 15,000 Amerikan Dolarına kadar,
(B) 1000 ile 4000 (dahil) gros ton arasındakilere 30,000 Amerikan Dolarına kadar,
(C) 4000 gros tondan fazla olanlara 50.000 Amerikan Dolarına kadar,
(2) Tankerler dahil diğer gemilerden her türlü atık döken ve sintine boşaltımı yapanlara:
(A) 18 (dahil) ile 1000 (dahil) gros ton arasındakilere, 5,000 Amerikan Dolarına kadar,
(B) 1,000 gros tondan fazla olanlara 30,000 Amerikan Dolarına kadar,
(3) 10 gros ile 18 (hariç) gros ton arasında olan gemilere ve gemi tarifine uymayan, denizi kirlen ve sintine basan deniz araçlarına 1000 Amerikan Dolarına kadar.

Limanlar Dairesi Müdürü veya Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından verilen cezayı derhal ödemeyen ve bu hususta teminat ve kefalet göstermeyen gemiler ve diğer deniz araçları seyrüsefer ve faaliyetten men edilerek mahkemeye sevk edilir.

Ceza
Kuralları
51/2007

36. (1) Bu Yasanın,7'nci maddesinin (1)'inci fıkrası kurallarına aykırı şekilde su ortamlarında, içme ve kullanma suyu rezervuarlarına ve bunları besleyen yeraltı ve yerüstü sularına atık atan, atık su boşaltan ve kirliliğe neden olabilecek faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olur ve mahkumiyetleri halinde aşağıda belirtilen hacim ölçümlerine göre para cezasına veya hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler:
(A) 1m³ dahilinde yapılan eyleme aylık asgari ücretin üç katına kadar kadar para cezasına veya altı aya kadar hapis cezasına;

- (B) 1m³ ile 10m³ dahilinde yapılan eyleme aylık asgari ücretin altı katına kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına;
- (C) 10 m³ ile 30m³ dahilinde yapılan eyleme aylık asgari ücretin on katına kadar para cezasına veya üç yıla kadar hapis cezasına; ve
- (Ç) 30m³ ve üzeri dahilinde yapılan eyleme aylık asgari ücretin on sekiz katına kadar para cezasına veya dört yıla kadar hapis cezasına.

(2) Bu Yasanın,

- (A) 8'inci maddesi (1)'inci fıkrasının (B) bendi kurallarına;
- (B) 9'uncu maddesinin (4)'üncü fıkrası kurallarına;
- (C) 10'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrası kurallarına;
- (Ç) 13'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrası kurallarına;
- (D) 15'inci maddesinin (4)'üncü fıkrası kurallarına;
- (E) 16'ıncı maddesinin (1)'inci fıkrası kurallarına;
- (F) 19'uncu maddesinin (1)'inci fıkrası kurallarına;
- (G) 19'uncu maddesinin (3)'üncü fıkrası kurallarına;
- (Ğ) 19'uncu maddesinin (4)'üncü fıkrası kurallarına; ve
- (H) 21'inci maddesinin (2)'nci fıkrası kurallarına

aykırı hareket eden gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık asgari ücretin on sekiz katına kadar para cezasına veya dört yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

(3) Bu Yasanın 10'uncu maddesinin (4)'üncü fıkrası kurallarına, aykırı hareket eden gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık asgari ücretin on iki katına kadar para cezasına veya bir yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

(4) Bu Yasanın,

- (A) 12'nci maddesinin (1)'inci fıkrası kurallarına;
- (B) 17'nci maddesinin (1)'inci fıkrası kurallarına; ve
- (C) 23'üncü maddesinin (1)'inci fıkrası kurallarına,

aykırı hareket eden gerçek ve tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık asgari ücretin üç katına kadar para cezasına veya altı aya kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

(5) Bu Yasanın 12'nci maddesinin (5)'inci fıkrası kurallarına aykırı hareket eden gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık asgari ücretin beş katına kadar para cezasına veya on aya kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

(6) Bu Yasanın ,

- (A) 17'nci maddesinin (2)'nci fıkrası ve (4)'üncü fıkrasının (C) bendi uyarınca yapılan yasaklama ve kısıtlama kurallarına,
- (B) 17'nci maddesinin (5)'inci fıkrası kurallarına ve (6)'nci fıkrası kuralları uyarınca yapılan Tüzük kurallarına

aykırı hareket eden gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık asgari ücretin sekiz katına kadar

para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

- (7) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinin hükümlerine alanına giren bütün sahillerde, karasularında ve liman körfezlerinde bu Yasanın 19'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasındaki kirletme yasağı ve kısıtlamalara uymayarak yağ, petrol boşaltımı ile sintine ve balast tahliyesi yapan gemilerin veya diğer deniz araçlarının kaptanları suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde 500.000\$ (Beş Yüz Bin Amerikan Doları)'na kadar para cezasına veya on yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (8) Bu Yasanın 20'ni maddesinin (2)'nci fıkrası kurallarına aykırı hareket eden gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde 5.000.000\$ (Beş Milyon Amerikan Doları)'na kadar para cezasına veya on beş yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (9) Bu Yasanın 24'üncü maddesinin (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü fıkraları kurallarına aykırı şekilde çöp toplayan, taşıyan, yakan, ortadan kaldıran, yol kenarlarına veya açık alanlar dışına boşaltan, çöp biriktiren gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık asgari ücretinsekiz katına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.
- (10) Bu Yasanın 24'üncü maddenin (5)'inci fıkrası kurallarına aykırı bir şekilde septik kuyu, kanalizasyon veya kuyu atıklarını belirlenen alanlar dışına boşaltan gerçek veya tüzel kişiler suç işlemiş olurlar ve mahkumiyetleri halinde aylık asgari ücretin sekiz katına kadar para cezasına veya iki yıla kadar hapis cezasına veya her iki cezaya birden çarptırılabilirler.

Eylemlerin Tekrarı	37. Bu Yasada öngörülen suçların tekrarlanması halinde mahkemenin vereceği para cezaları bir katına kadar artırılarak uygulanır.
Başka Yasalarda Belirlenen Cezalar	38. Başka Yasalarda bu konuda kuralların bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, bu Yasada öngörülen suçlar hakkında verilecek cezalarda bu Yasa kuralları uygulanır.
Suç Aletlerine ve Araçlarına El Konulması 51/2007	39. Bu Yasada belirtilen ve suç sayılan kısıtlama, yasağı ve yükümlülüklerle uymayan, çevreye zarar veren, rahatsızlık yapan veya kirlilik yaratan kişilere ait suç alet veya aracına, Çevre Koruma Dairesinin şikayeti üzerine veya polis tarafından el konur ve kişi mahkemeye sevk edilir. Mahkeme el konulan alet veya aracın dava sonunda müsadere edilip edilmemesine karar verir.

ONUNCU KISIM Geçici Kurallar

Geçici Madde Bu Yasanın	1. (1)Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten önce kurulmuş olan ve işletilen tesis, bina ve işyerlerinden,
----------------------------	---

Yürürlüğe
Girişinden Önce
Kurulmuş Olan Ve
İşletilen Tesis, Bina
ve İşyerlerinin
Durumu

- (A) Bu Yasanın 13'üncü maddesi kapsamına girenler, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak bir yıl içinde Çevresel Etki Değerlendirme Raporunu 13'üncü madde kurallarına uygun olarak hazırlamak ve Çevre Koruma Dairesinin onayına sunmakla yükümlüdürler.
- (B) Bu Yasanın 16'ncı maddesi uyarınca hava kirliliğiyle ilgili arıtma tesisi kurmakla yükümlü olanlar ile bu Yasanın 21'inci maddesi uyarınca atık su arıtma tesisi kurmakla yükümlü olanlar, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak bir yıl içinde gerekli projeleri hazırlamak ve Çevre Koruma Dairesi'nin onayına sunmakla yükümlüdürler.
- (2) Yukarıdaki (1)'inci fıkra kurallarına uymayıp öngörülen bir yıllık süre içerisinde gerekli projeleri Çevre Koruma Dairesi'nin onayına sunmayan tesis, bina ve işyerlerinin faaliyetleri bir yıllık sürenin sonundan başlayarak yükümlülüklerini yerine getirinceye kadar durdurulur.

Geçici Madde
Tüzüklerin
Yapılmasına ve
Envanter
Çalışmalarının
Tamamlanmasına
Süre Belirlenmesi

2. Bu Yasa uyarınca, yapılması öngörülen tüzükler ve bu Yasanın 10'uncu maddesi uyarınca yapılması öngörülen envanter çalışmaları, bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak bir yıl içerisinde tamamlanır.

ONBİRİNCİ KISIM Son Kurallar

- Yürürlükten
Kaldırma
9/1990
71/1991
40. Bu Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak Çevre Yasası yürürlükten kaldırılır. Ancak yürürlükten kaldırılan Çevre Yasası altında yapılan tüzük ve emirnameler bu Yasanın öngördüğü tüzük ve emirnameler yapılıncaya kadar yürürlükte kalır.
- Yürütme
Yetkisi
41. Bu Yasayı, Çevre işlerinden sorumlu Bakanlık yürütür.
- Yürürlüğe
Giriş
42. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

CETVEL
(Madde 33)

	SUÇUN KISA İZAHİ	SABİT PARA CEZASI (YTL)	MADDE
1.	<p>Su ortamlarında, içme ve kullanma suyu rezervuarlarına ve bunları besleyen yeraltı ve yerüstü sularına atık atmak, atık su boşaltmak ve kirliliğe neden olabilecek faaliyette bulunmakla ilgili eylemlerde;</p> <p>(A) 1m³ dahilinde</p> <p>(B) 1 m³ ile 10 m³ dahilinde;</p> <p>(C) 10 m³ ile 30 m³ dahilinde;</p> <p>(D) 30m³ ve üzeri dahilinde;</p>	<p>Aylık asgari ücretin bir buçuk katı kadar.</p> <p>Aylık asgari ücretin üç katı kadar.</p> <p>Aylık asgari ücretin beş katı kadar</p> <p>Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar</p>	7'nci maddesinin (1)'inci fıkrası
2.	<p>Maden, petrol, mermer, tuz, toprak sanayi ile tabii malzeme ocağı alanlarının saptanmasında ve işletilmesinde toprak kalitesini bozacak ve toprağı kirletecek yöntemler kullanmak</p>	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	8'inci maddenin (1)'inci fıkrasının (B) bendi
3.	<p>Korumaya alınan sulak alanlarda belirlenen koruma ve kullanım esaslarına aykırı davranmak</p>	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	9'uncu maddenin (4)'üncü fıkrası
4.	<p>Çevre Koruma Dairesinden onay almaksızın Flora ve fauna ile ilgili her türlü bilimsel araştırma, adaptasyon veya iyileştirme çalışmaları yapmak.</p>	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	10'uncu maddenin (3)'üncü fıkrası
5.	<p>Koruma altına alınan yabani hayvanları ve kuşları avlamak, satmak, ihraç etmek, doğal yaşam ortamlarını tahrip etmek; koruma altına alınan bitki ve ağaçları tahrip etmek, satmak veya ihraç etmek.</p>	Aylık asgari ücretin altı katı kadar.	10'uncu maddenin (4)'üncü fıkrası
6.	<p>Yerleşim yerlerindeki inşaat alanlarında kum, çakıl, harç gibi inşaat malzemelerini çevre estetiğini bozacak, yol kullanımını zorlaştıracak ve çevre halkını rahatsız edecek şekilde yol kenarlarına veya açık alanlara bırakmak.</p>	Aylık asgari ücretin bir buçuk katı kadar.	12'nci maddenin (1)'inci fıkrası

7.	Yerleşim alanlarında ticari amaçlı olarak kum, çakıl, kömür, kereste ve her türlü inşaat malzemesi ile hurdaları açık alanda depolamak.	Aylık asgari ücretin iki buçuk katı kadar.	12'nci maddenin (5)'inci fıkrası
8.	Projeleri onaylanan faaliyet sahibinin Çevresel Etki Değerlendirme Raporunda belirtilen hususlara uyacağına ilişkin taahhüdüne uymaması	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	13'üncü maddenin (4)'üncü fıkrası
9.	Belirlenen standartlar üzerinde hava kirliliği yaratmak veya hava kirliliğine sebep olmak.	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar	15'inci maddenin (4)'üncü fıkrası
10.	Emisyonlarını doğrudan havaya vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmelerin, arıtma sistemi kurmaması ve işletmemesi.	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	16'ncı maddenin (1)'inci fıkrası
11.	Kişilerin huzur ve sükununu, beden ve ruh sağlığını bozacak şekilde gürültü yapmak.	Aylık asgari ücretin bir buçuk katı kadar.	17'nci maddenin (1)'inci fıkrası
12.	Kaymakamlıktan izin almaksızın veya izin koşullarına uymaksızın umumi bir yerde veya umumi bir yerden işitilebilecek bir yerde makine veya elektrikle kuvvetlendirilmiş ses çıkarmak veya yayın yapan ses yükseltici bir cihaz kullanmak veya çalıştırmak veya kullanılmasına veya çalıştırılmasına müsaade etmek, bu Yasanın 17'nci maddesinin (2)'nci fıkrasının (B) bendinde belirtilen yerlerde ses yükseltici bir cihaz kullanmak.	Aylık asgari ücretin dört katı kadar.	17'nci maddenin (2)'nci fıkrası
13.	Kaymakamlık tarafından yapılan yasaklama veya kısıtlamalara aykırı davranmak.	Aylık asgari ücretin dört katı kadar.	17'nci maddenin (4)'üncü fıkrasının (C) bendi
14.	Saat 24.00'ten sonra devam etmesi durumunda, kişilerin huzur ve sükununu bozacak kurallarına aykırı hareket etmek.	Aylık asgari ücretin dört katı kadar.	17'nci maddenin (5)'inci ve (6)'ıncı fıkraları
15.	Denizlere evsel atık, endüstriyel atık, nükleer atık veya başka atık atmak, atık su boşaltmak, bu atıkları taşıyan gemi ve deniz araçlarının yüklerini başka bir gemi veya deniz aracına aktarması, karaya tahliye etmesi.	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	19'uncu maddenin (1)'inci fıkrası

16.	İzinsiz olarak deniz dibi araştırılması yapılması.	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	19'uncu maddenin (3)'üncü fıkrası
17.	Denizlere su arıtma ve proses atığı çamurları ile harfiyat atıkları, moloz, benzeri atıklar ve çöp boşaltmak.	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	19'uncu maddenin (4)'üncü fıkrası
18.	Sınai ve turistik tesislerin faaliyetleri sonunda meydana gelen atık suların özellikleri nedeniyle alıcı ortamlara ve atık su altyapı tesislerine doğrudan boşaltım yapılması uygun görülmeyen durumlarda, tesis sahibinin deşarj kriterlerini sağlayacak ön arıtma ve arıtma tesisleri kurmaması ve işletmemesi.	Aylık asgari ücretin dokuz katı kadar.	21'inci maddenin (2)'inci fıkrası
19.	Alıcı ortamlara katı atık atmak.	Aylık asgari ücretin bir buçuk katı kadar.	23'üncü maddenin (1)'inci fıkrası
20.	Yerleşim bölgelerinde çöp toplamak, taşımak, yakmak, ortadan kaldırmak, yol kenarlarına veya açık alanlara çöp dökmek, çöp biriktirmek.	Aylık asgari ücretin dört katı kadar.	24'üncü maddenin (1)'inci, (2)'nci ve (3)'üncü fıkraları
21.	Septik kuyu, kanalizasyon ve diğer kuyu atıklarını belirlenen alanlar dışına boşaltmak	Aylık asgari ücretin dört katı kadar.	24'üncü maddenin (5)'inci fıkrası
